

Kommunledningsförvaltningen
Daniel Nilsson
0171-626289
daniel.nilsson@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Årsredovisning och ansvarsfrihet 2023 - Räddningstjänsten Enköping-Håbo

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. årsredovisning och revisionsberättelse 2023 för Räddningstjänsten Enköping-Håbo anmäls och läggs till handlingarna,
2. direktionen och de enskilda ledamöterna beviljas ansvarsfrihet.

Beskrivning av ärendet

Enköpings- och Håbo kommun samarbetar, via ett kommunalförbund, om gemensam räddningstjänst.

I enlighet med kommunallagen 9 kap 13 § ska revisorerna i kommunalförbund med en förbundsdirektion lämna en revisionsberättelse till var och en av förbundsmedlemmarnas fullmäktige. I enlighet med förbundsordningen, antagen av kommunfullmäktige den 11 maj 2020, § 67 ska revisorernas berättelse överlämnas tillsammans med kommunalförbundets årsredovisning till respektive fullmäktige för beviljande av ansvarsfrihet.

Av revisionsrapporten framkommer bland att revisorerna bedömer att:

- att direktionen endast delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt,
- att direktionen inte har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Förbundet lever inte upp till det lagstadgade balanskravet och har heller inte lyckats återställa tidigare års underskott i enlighet med huvudregeln i kommunallagen
- att räkenskaperna, inte i alla delar, är rättvisande. Noterade brister framgår av vår redogörelse samt sakkunnig biträdes yttrande avseende årsredovisningen,
- att direktionens interna kontroll endast delvis har varit,

- sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella målen och endast delvis är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Revisorerna tillstyrker att förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet föranleder inga ekonomiska konsekvenser

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Ärendet föranleder inga sociala eller ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-19

Årsredovisning 2023. Räddningstjänsten Enköping-Håbo

Revisionsberättelse 2023, Räddningstjänsten Enköping-Håbo

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Daniel Nilsson
Ekonomichef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom

Direktionen Räddningstjänsten Enköping-Håbo, för kännedom

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
ENKÖPING-HÅBO

ÅRSREDOVISNING 2023

PRE-5170
Version: 2.0

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
1. Översikt över verksamhetens utveckling	3
2. Räddningstjänstförbundet.....	4
2.1. Organisation	4
3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	5
3.1. Låneskuld	5
3.2. Pensionsförpliktelse	5
4. Händelser av väsentlig betydelse.....	6
5. Styrning och uppföljning av förbundet	7
5.1. Förtroendevalda	7
5.2. Huvudprocesser.....	8
6. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	9
6.1. Uppdrag.....	9
6.2. Mål 2023	9
6.3. Indikatorer	11
6.4. Volym	12
6.5. Resultat & ekonomisk ställning	14
7. Balanskravsresultat.....	15
8. Väsentliga personalförhållanden	16
8.1. Personalkostnader	16
8.2. Redovisning av sjukfrånvaro	16
8.3. Rehabiliteringsåtgärder	17
8.4. Mångfald och jämställdhet.....	17
9. Förväntad utveckling	17
Ekonomisk redovisning	18
1. Årets resultat Resultaträkning (tkr).....	18
2. Driftredovisning.....	20
2.1. Finansiella nyckeltal	20
3. Investeringsredovisning	20
4. Noter till resultat- och balansräkningar.....	21

Förvaltningsberättelse

1. Översikt över verksamhetens utveckling

Det ekonomiska resultatet för 2023 är ett underskott på -5 536 tkr. Det egna kapitalet uppgår efter årsskiftet till -2 181 tkr. Pensionsskulden, för de brandmän som kvarstår med den särskilda avtalspensionen, ökade under 2023 till följd av räntor och inflation med 7 730 tkr.

Balanskravsresultatet är -5 692 tkr och gör att förbundet behöver återställa 6 479 tkr till eget kapital de kommande åren. Underskottet från 2020-2021 behöver återställas genom ett tillskott från medlemmarna. Underskotten från 2022-2023 planeras att återställas med budgeterade överskott 2025-2026.

Endast 3 av målen nås för 2023. 3 av 12 mål är delvis uppfyllda och 6 av 12 nås inte för 2023. Uppföljning av insatser (AAR) dokumenteras inte vilket måste förbättras under 2024. Förbundets övertidskostnader minskade, målet nås inte fullt ut men kostnaden är den lägsta på 5 år.

Efterfrågan på utbildning har ökat kraftigt och antalet utbildade personer är nu högre än innan pandemin. Tillsynsverksamheten når produktionsmålen och bedrivs med hög kvalitet vilket visar sig i årets NKI-undersökning.

Tabellen nedan visar verksamhetens ekonomiska utveckling och ekonomiska ställning.

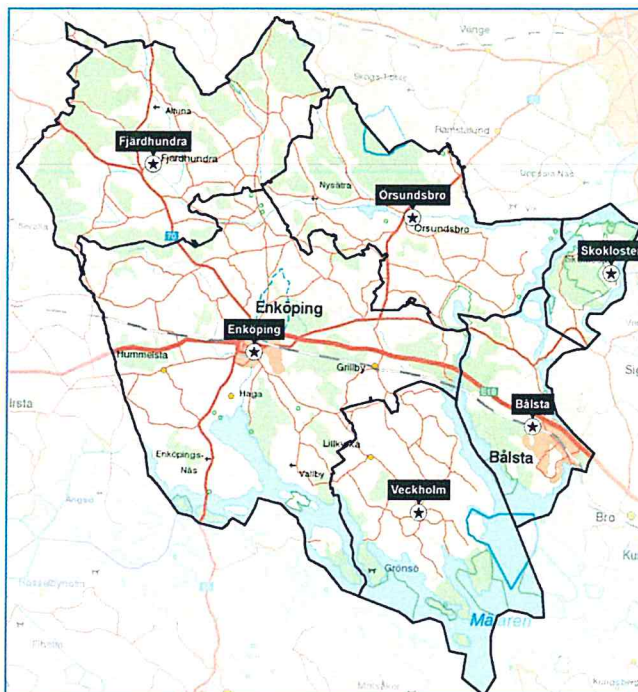
Verksamhetens utveckling	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Folkmängd	71 183	70 613	69 395	68 259	67 221
Intäkter (tkr)	7 774	7 448	6 283	5 563	5 218
Kostnader (tkr)	-75 702	-68 985	-66 365	-64 079	-62 934
Resultat (tkr)	-5 536	-87	-345	43	162
Soliditet (%)	-3,6%	5,1%	5,6%	6,8%	6,8%
Soliditet ink pension	52%	50%	50%	51%	47%
Investeringar (tkr)	1 586	3 857	5 576	8 649	13 252
Låneskuld (tkr)	17 000	20 000	22 000	16 000	16 000
Antal heltidsanställda	56	56	55	53	53

2. Räddningstjänstförbundet

Räddningstjänsten Enköping-Håbo är ett kommunalförbund skapat i syfte att fullfölja de skyldigheter som medlemskommunerna har enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Förbundet kan därutöver komma överens med en medlem om att utföra tilläggsuppdrag.

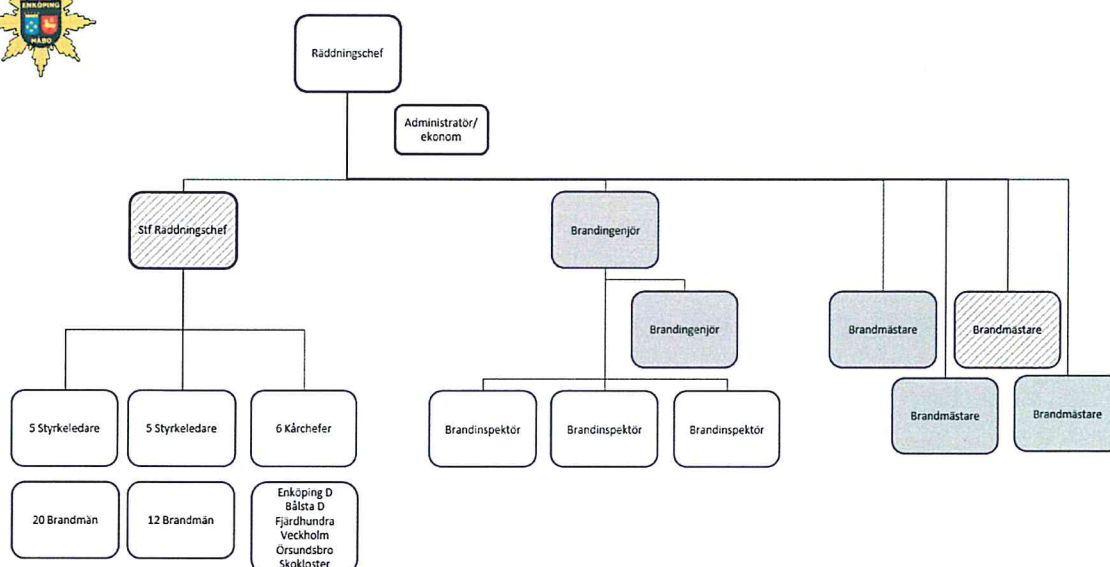
I förbundets uppdrag ingår att utbilda kommunens anställda i Brandskydd, Systematiskt brandskyddsarbete och HLR.

Förbundet är uppdelat i 6 insatsområden med varsin brandstation för snabbast möjliga räddningsinsats.

2.1. Organisation

Förbundet har en linjeorganisation för produktion och myndighetsutövning. Därutöver finns en stab med Brandmästare med särskilda ansvarsområden. Ansvarsområden är fördelade utifrån förbundets processträd.

3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För 2023 visar räddningstjänsten ett negativt resultat på -5 536 tkr. I början av 2023 tecknades ett nytt pensionsavtal för brandmän. Det nya avtalet ger 2 000 kronor i månaden i pensionsavsättning och ersätter den tidigare möjligheten till pension vid 58 års ålder. Denna uppgörelse är valfri för redan anställda och ökade förbundets lönekostnader med 550 tkr. För förbundet minskade uppgörelsen pensionsskulden med 2 250 tkr men ökade samtidigt med 2 870 tkr till följd av ett tolkningsmeddelande från SKR och Sobona som klargjorde att tid på RIB räknas in i anställningskraven för rätten till pension vid 58.

Pensionsskulden, för de brandmän som kvarstår med den särskilda avtalspensionen, ökade under 2023 till följd av räntor och inflation med 7 730 tkr.

Till följd av årets inflation landade Kommunals löneavtal på 4,1 % jämfört med ett budgeterat löneutrymme på 3,5 %

Intäkterna är höga under 2023 till följd av hög efterfrågan på utbildningar och hög produktion av tillsyner. Intäkterna från falska automatiska brandlarm var lägre under 2023 än 2022.

Övertidskostnaderna har minskat jämfört med 2022 som fortfarande hade karantänsregler till följd av Covid. Förbundet har höga kostnader för rekrytering och utbildning av RIB-personal där omsättningen ligger nära 10 % vilket leder till ett ständigt kompetensförsörjningsbehov.

Förbundets elkostnader och kostnaderna för drivmedel har normaliserats under 2023.

3.1. Låneskuld

Förbundet har två lån på totalt 17 000 tkr hos Kommuninvest efter att förbundet amorterat 3 milj.

3.2. Pensionsförpliktelse

Den totala skulden för de förmånsbestämda och särskilda avtalspensionerna vid årsskiftet är 33 416 tkr inklusive löneskatt.

Inga pensionsförpliktelser har tryggats i pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse.

Förbundets pensionsavsättningar placeras ej utan återlånas fullt ut till förbundets investeringar.

Ansvarsförbindelsen ligger kvar hos medlemskommunerna för tidigare intjänad pension. Förbundet har betalat 1 299 tkr i pensioner (ink. löneskatt) under året. Pensionsskulden för den avgiftsbestämda pensionen redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen och skulden för de förmånsbestämda och särskilda avtalspensionerna som en långfristig avsättning.

Enligt gällande pensionsvillkor har 25 brandmän möjlighet att avgå med pension vid 58 års ålder. I nuvarande beräkningar har förutsättningen varit att alla som uppfyllt kraven utnyttjar möjligheten att gå i pension vid 60 års ålder. 23 personer omfattas av den nya pensionsuppgörelsen och har istället 24 tkr i årlig pensionsavsättning.

4. Händelser av väsentlig betydelse

I slutet av 2022 tecknades ett nytt centralt pensionsavtal för brandmännen som ersatte den tidigare särskilda avtalspensions (SapR). Förbundets brandmän får i detta avtal 24 tkr i årlig pensionsavsättning förutom de som väljer att kvarstå i SapR. Samtidigt ändrades KAP-KL till AKAP-KR med möjlighet att kvarstå i KAP-KL. Förändringarna försvårade möjligheten till ekonomiska prognoser under året.

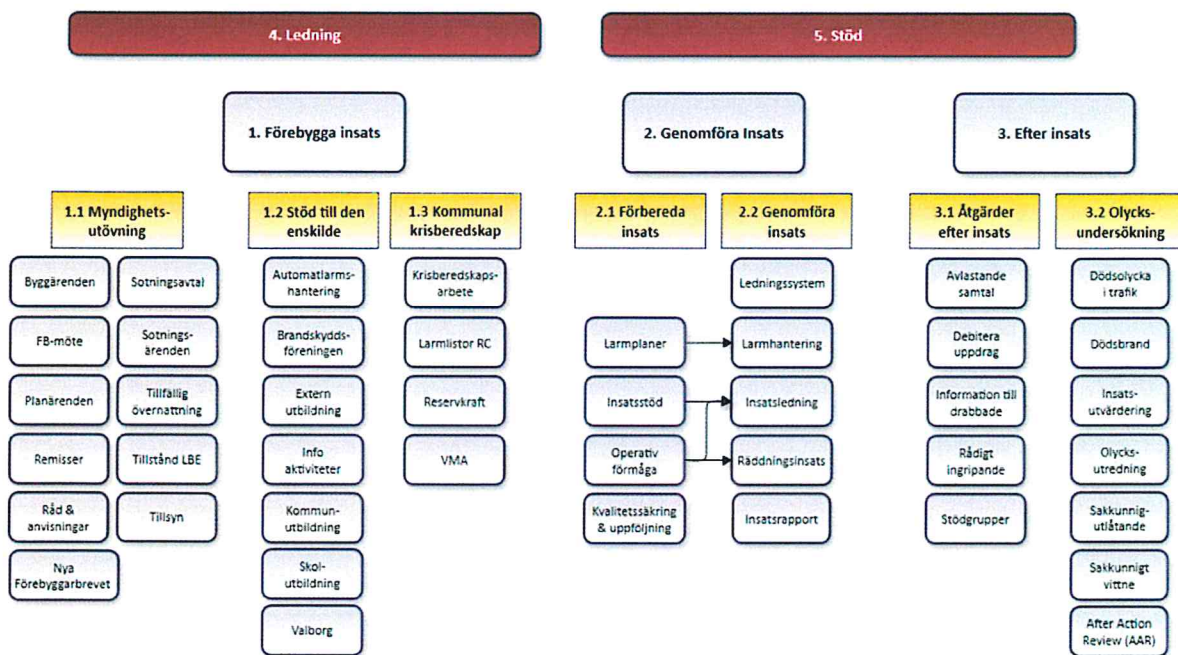
Under 2023 har SKR/Sobona drivit igenom en ny tillämpning av EU-direktiven rörande dygnsvila vilket skapat svårigheter för ambulans och räddningstjänst att hitta effektiva sätt att förlägga arbetstid. Kommunal har tagit upp lättnader i dessa regler som krav i avtalsrörelsen 2024.

5.2. Huvudprocesser

Räddningstjänsten har identifierat verksamhetens 3 huvudprocesser, stödprocesser och underliggande delprocesser. Detta har resulterat i en processtruktur som är grunden för mätbar och verksamhetsförbättring.

6. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

6.1. Uppdrag

Räddningstjänsten ska arbeta för att förhindra och begränsa konsekvenserna till följd av olyckor enligt visionen för förbundets uppdrag från förbundsordningen.

- Skador på liv, egendom och miljö förhindras genom en effektiv räddningsinsats.
- Inga bränder uppstår i verksamheter där tillsyn genomförs enligt LSO och LBE.
- Inga bränder uppstår på grund av eldstäder som omfattas av kraven på rengöring & brandskyddskontroll.
- Kommuninvånarna har kunskap om hur risker förebyggs och har förmågan att göra en egen första insats.

Handlingsprogrammet för räddningstjänst reviderades under 2022 enligt en föreskrift från MSB.

Indikatorerna i Verksamhetsplanen är anpassade för att stämma med målstrukturen i Enköpings kommun och för att även kunna redovisas för Håbo. Indikatorerna följs upp över tid för att hitta trender inom olika områden. Dessa kompletteras med mätetal som direkt påverkas av den egna verksamheten. Utöver indikatorer och mätetal sker även uppföljning av förbundets volymer i form av hanterade ärenden inom olika områden.

6.2. Mål 2023

Förbundets mål för 2023 representerar fokusområden som följs upp och där verksamheten förväntas utvecklas. Förbundets verksamhet har direkt påverkan på de flesta mätetalen för målen, till skillnad från indikatorer, volymer och nyckeltal. Utöver dessa fokusområden arbetar förbundet processorienterat med ständig förbättring av samtliga förbundets processer.

- Som mått på brandskyddet i verksamheter med tillsyn enligt LSO och LBE mäts antalet tillsyner. Detta mått är främst för den interna produktionen. Ett kvalitetsmått är framtaget som värderar objektens arbete med förebyggande och byggnadstekniskt brandskydd.
- Sotningsverksamheten består av rengöring och brandskyddskontroll av eldstäder. Denna verksamhet följs upp genom mätning av eldstadsrelaterade bränder.
- Som mått på en effektiv räddningsinsats används uppföljning av den interna aktivitetsplanen samt utvärdering av övningsverksamhet. Dessa mått ska säkerställa personalens kompetens. AAR är utvärdering av insatser som genom erfarenhetsåterkoppling avser leda till ökad förmåga. Kriterierna för när AAR utförs ändrades under 2022.
- Förbundets utbildningsverksamhet syftar delvis till att ge invånarna förmåga till egen första insats och följs upp genom ett mått på allmänhetens agerande vid olyckor.
- Förbundets aktiviteter efter insats omfattar olycksundersökning, stöd till drabbade och debitering av uppdrag.

Målen i tabellen nedan förväntas bidra till visionen för förbundets verksamhet.

Mättal förbundet 2018-2023

Process	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Mål 2024	Mål 2023	Kommentar
Myndighetsutövning									
Antal tillsynsbesök	182	179	68	169	186	188	180	180	
Antal eldstadsrelaterade bränder	14	8	9	15	11	8			
Genomföra insats									
Andel godkända aktiviteter enligt Aktivitetsplan	i.u	i.u	51%	60%	63%	65%	70%	70%	
Andel bränder med spridning	1,4%	4,3%	1,4%	3,3%	1,4%	2,9%	0%	0%	
Andel AAR av insatser	i.u	i.u	5,9%	8,5%	30,0%	16,3%	30%	30%	Nya kriterier 2022
Stöd till den enskilde									
Invånare gör egen första insats	22%	24%	31%	26%	20%	23%	30%	30%	Beror på händelse
Utrymt vid Brand i byggnad	2,7%	7,1%	4,1%	4,3%	1,4%	0,0%	5%	5%	Registreras?
Efter insats									
Intäkt Restvärde (RVR)[Tkr]	171	180	180	255	359	299	350	350	
Andel RVR av bränder	16%	27%	28%	26%	37%	38%	40%	30%	
Andel RVR av Trafikolycka	3%	34%	43%	48%	49%	47%	50%	50%	
Stöd									
Reparationskostnader fordon [Tkr]	534	479	487	444	520	538	450	450	
Övertidskostnader ink AG [Tkr]	1 034	919	1 122	941	1 335	827	800	800	

Mättalen revideras och kompletteras löpande. Endast 3 av målen nås för 2023. 3 av 12 mål är delvis uppfyllda och 6 av 12 nås inte för 2022. Uppföljning av insatser (AAR) dokumenteras inte vilket måste förbättras under 2024. Förbundets övertidskostnader minskade men når inte målet men är de lägsta på 5 år. Andelen restvärdesrapporter är som förväntat men på grund av färre larm 2023 nås inte intäktsmålet.

De ekonomiska målen från förbundsordningen

Förbundets ekonomiska mål är att:

- Verksamhetsåret ska ha en resultaträkning i balans eller resultera i ett överskott.
- Likviditeten ska inte understiga 2 000 tkr.
- Soliditeten ska inte understiga 5 %.

Utifrån årets resultat uppfyller förbundet endast 1 av 3 mål för god ekonomisk hushållning. Resultatet 2023 är -5 536 tkr och soliditeten sjunker till -3,6 %. Likviditeten är 5 921 tkr.

Förbundets verksamhetsmässiga och ekonomiska mål är endast delvis uppfyllda. Det ekonomiska resultatet påverkas kraftigt av ändrade förutsättningar i form av pensionsuppbyggnad, räntor och inflation. Målen för verksamheten är endast delvis uppfyllda. Produktionen inom tillsyn och utbildning är hög. Under 2024 måste uppföljning efter insats (AAR) förbättras.

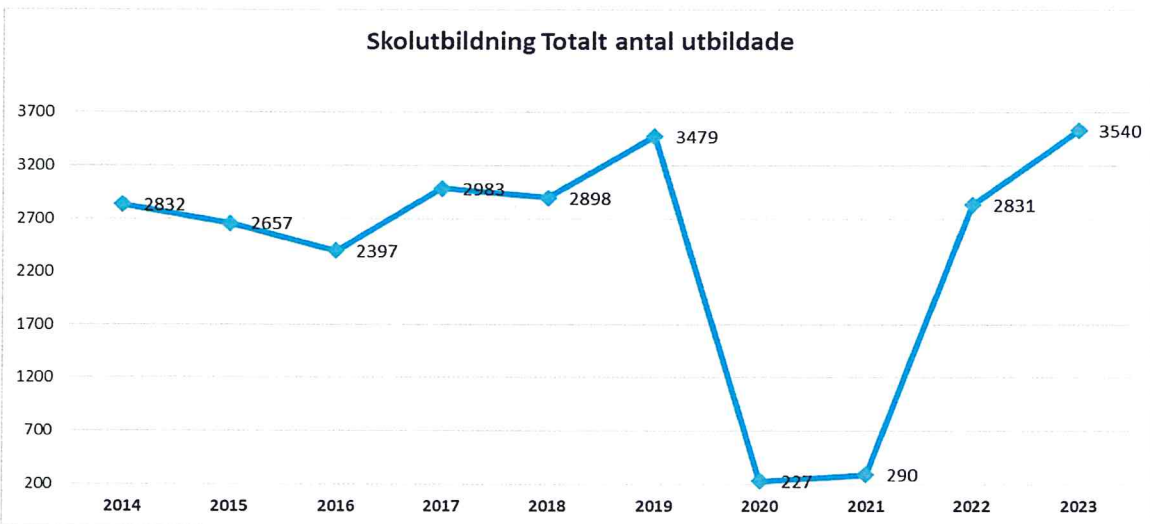
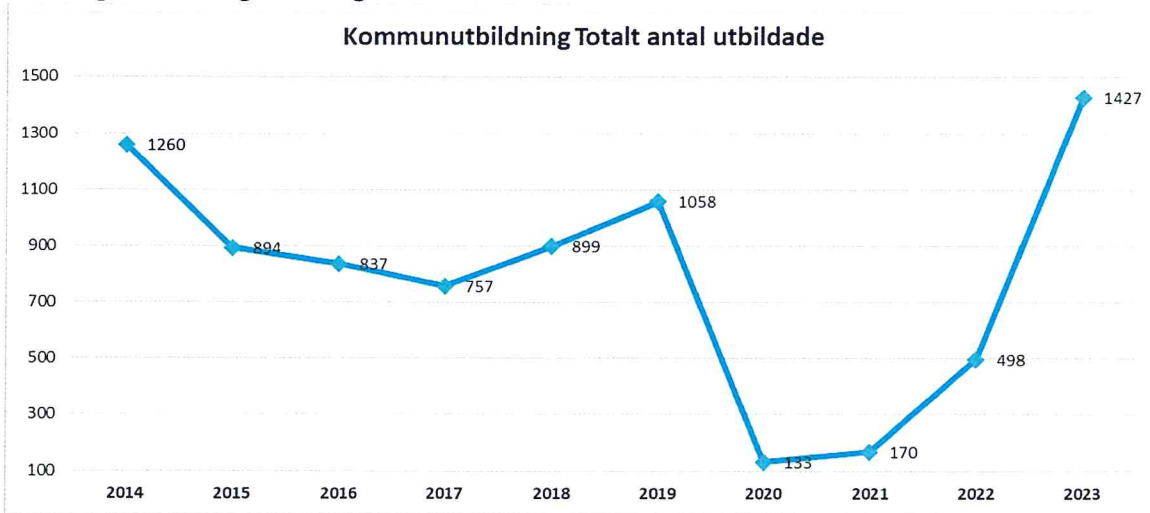
6.3. Indikatorer

Indikatorerna nedan visar trender inom förbundets verksamhetsområden som är viktiga för medlemskommunerna.

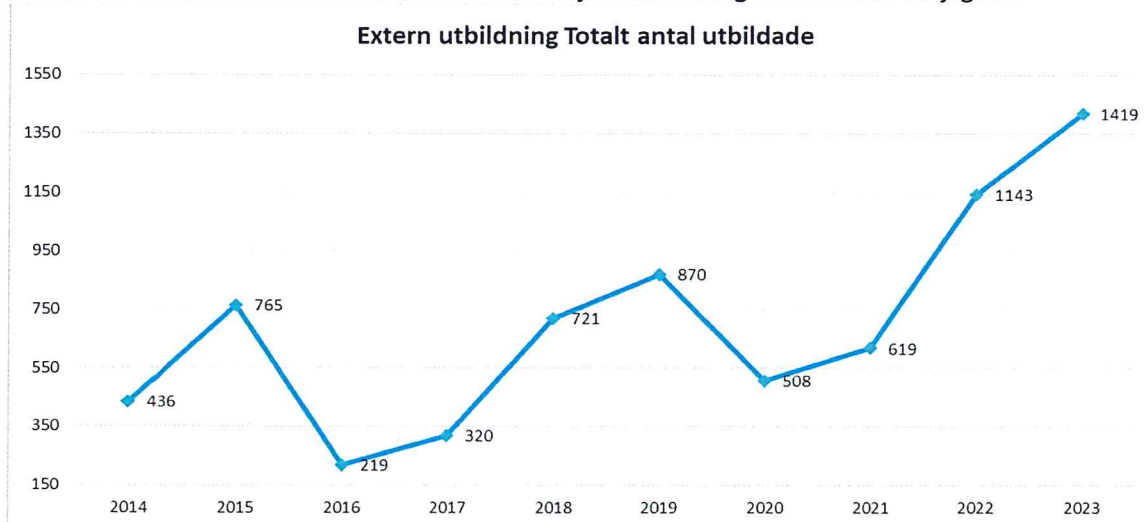
Indikatorer förbundet 2018-2023			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Mål Enk									
1	Delaktighet invånare	Användning av Facebook Antal följare	252	511	900	1 333	1 614	1 917	
1		Besvarade telefonsamtal Andel besvarande samtal	92%	89%	88%	87%	89%	85%	
3	Utveckla landsbygd	Strategi för RIB-rekrytering Vakanser i total Beredskap	0,9%	1,2%	1,6%	2,7%	2,8%	3,0%	
18		Brandstationer och värm (8) Fjärdhundra & Bryggholmen	75%	75%	75%	75%	88%	88%	
6	Attraktiv skola	Åsendagen Antal deltagare	757	771	0	0	778	968	
6		Utbildning åk 2, 5 och 8. Antal utbildade elever	2 129	2 708	227	290	2 023	2 572	
6		Utbildning Omsorgsprogrammet Antal utbildade elever	32	50	18	35	22	17	
6		Anlagda bränder i skola Antal bränder	1	4	3	2	4	3	
16	Social miljö	Infokampanjer Antal aktiviteter	11	21	4	3	8	11	
11	Aktiviteter	Öppet hus Antal tillfällen	4	3	0	0	1	1	
14	Miljö	Räddningsinsatser miljöräddning Antal insatser	19	24	10	21	19	30	
15		Skumanvändning/släckvatten Insatser med skumanvändning	2	6	1	0	0	0	
12	Trygghet	Räddningsinsatser i offentlig miljö Antal anlagda fordon/container	26	17	19	15	11	11	
12		Andel insatser inom 20 min Andel räddningsinsatser	92%	93%	95%	94%	96%	97%	
12		Sjukvårdsinsatser Antal insatser	80	84	74	102	80	84	
19	Företagsvänligt	Handläggningstid ärenden Komplett ansökan - beslut LBE	6	10	2	12			
19		Omdöme NKI Värdering i NKI undersökning	79	79	i.u	i.u	i.u	91	
19		Utbildningssamarbete LedR Utbildad personal från LedR	i.u	609	310	410	598	756	
	Medarbetare	Medarbetarnas engagemang Medarbetarenkät	i.u	81	i.u	i.u	i.u		
		Chefer har förutsättningar Medarbetarenkät	i.u	84	i.u	i.u	i.u		
		Sjukfrånvaro Sjukfrånvaro	0,6%	4,1%	3,2%	2,7%	3,0%	2,6%	
		Omsättning heltidspersonal Slutat av totalt antal	2,0%	1,9%	1,9%	0%	0%	2,0%	
		Omsättning RIB-personal Slutat av totalt antal	5,9%	6,0%	5,6%	9,2%	8,2%	5,2%	
	Ekonomi	Resultat Ekonomiskt resultat	900	162	-50	-345	-392	-5 536	
		Likviditet Likvida medel i förbundet	5 399	3 224	473	3 462	8 253	5 921	
		Soliditet Soliditet	5,3%	6,8%	6,8%	5,6%	5,1%	-3,6%	

6.4. Volymer

Förbundets volymer består bland annat av antalet hanterade ärenden, utbildningar och räddningsinsatser. Förbundets utbildningar 2020-2021 var kraftigt påverkade av pandemin men efterfrågan är nu högre än tidigare.

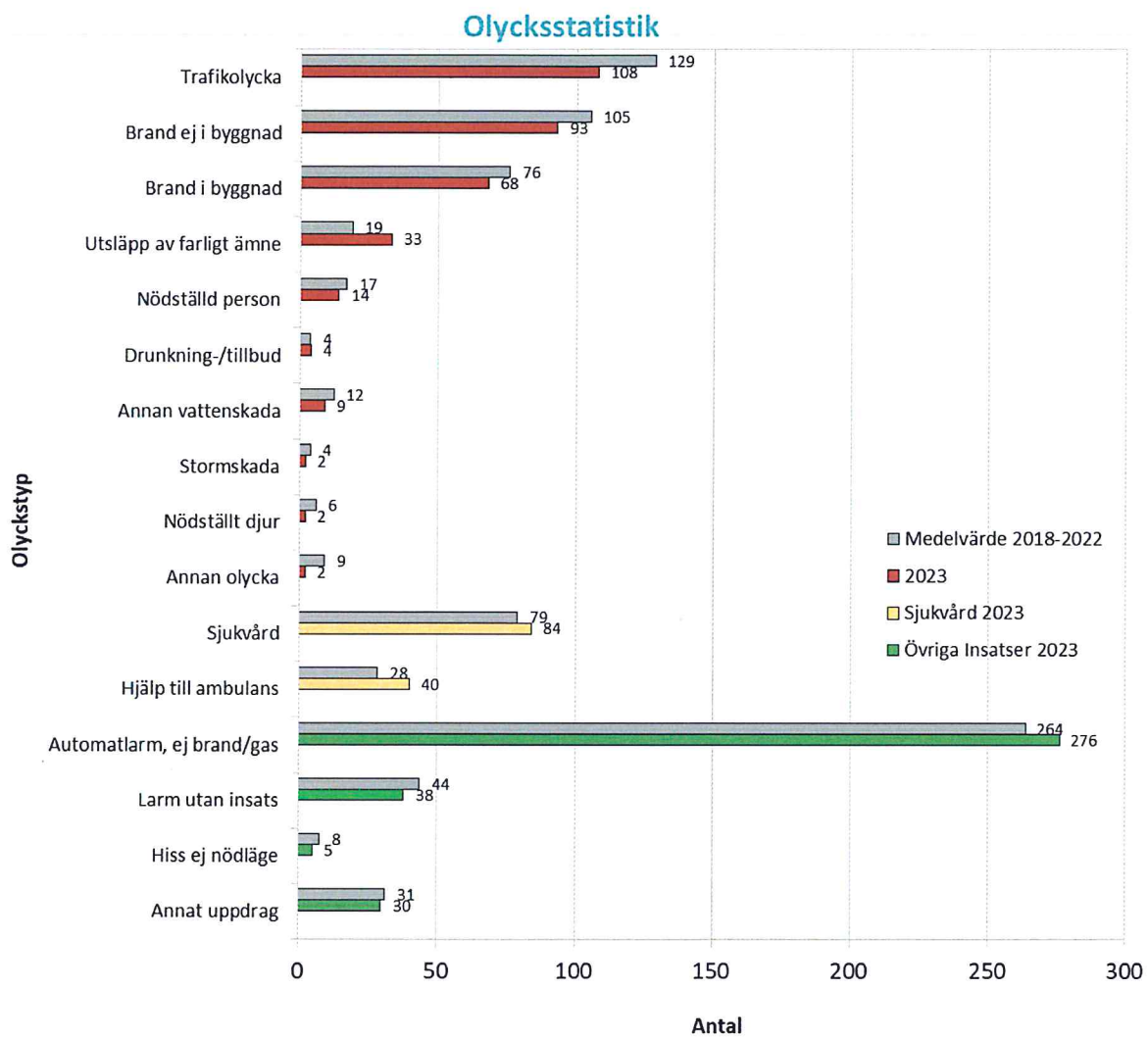

Förbundet har även vissa externa kunder som erbjuds utbildning när det finns möjlighet.

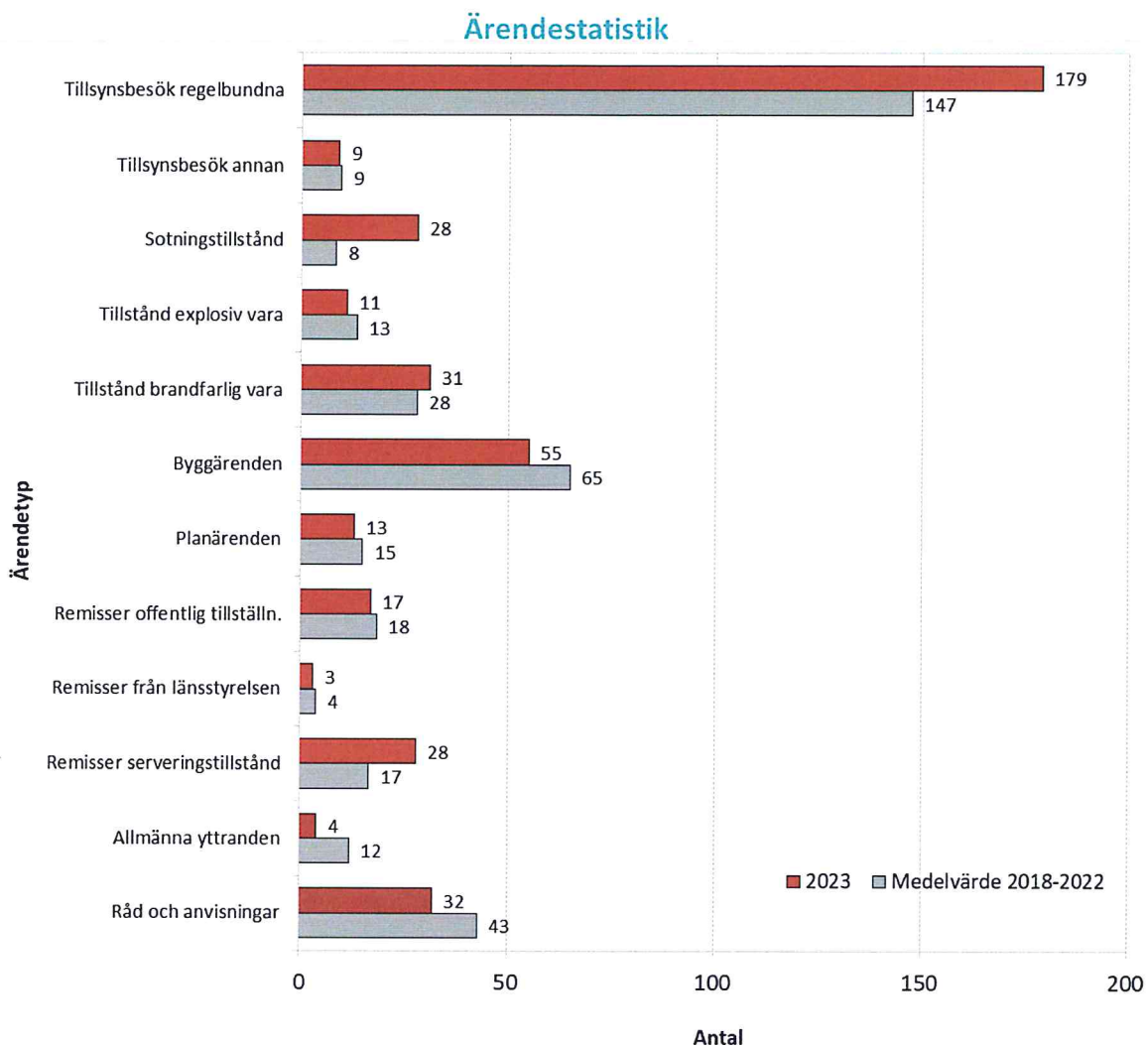

Antalet falska automatlarm är högt jämfört med tidigare år. Ett fåtal objekt står för en stor andel av dessa larm. Antalet sjukvårdsinsatser ökar 2023 medan övriga larmtyper är lägre än föregående år.

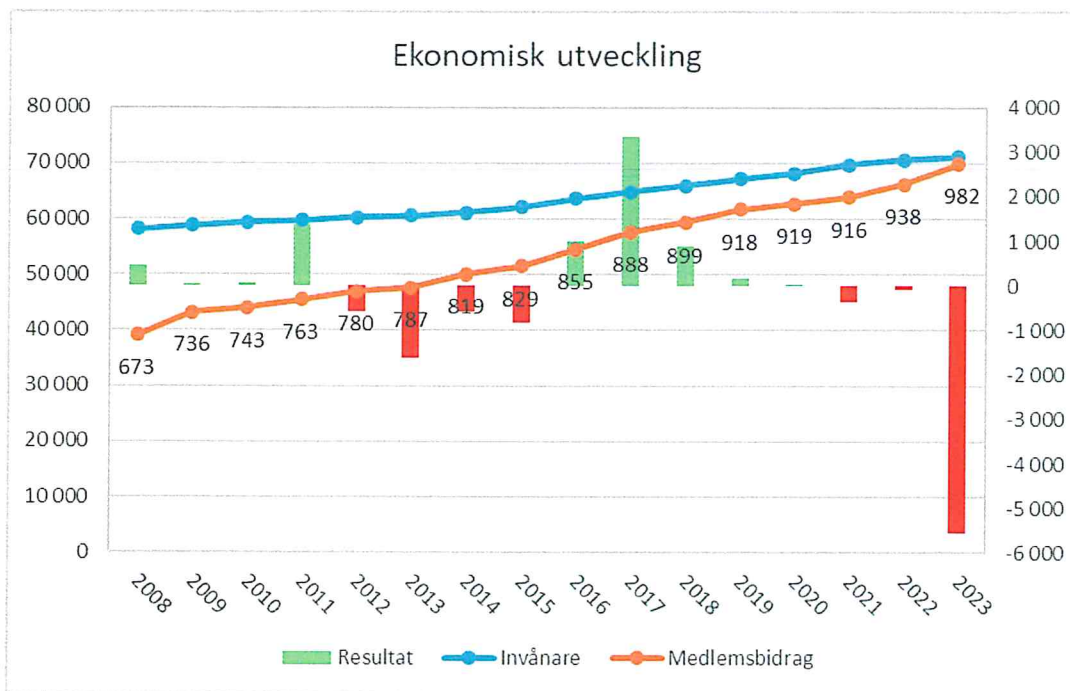

Förbundets målsättning har varit att utföra 180 tillsynsbesök vilket nås under 2023. Övriga ärenden är på en fortsatt hög nivå. Kommunerna växer vilket märks i antalet byggärenden.

6.5. Resultat & ekonomisk ställning

Verksamheten visar ett resultat för 2023 på -5 536 tkr mot budgeterat resultat på 240 tkr. Förbundet gjorde under 2016 och 2017 en genomlysning av pensionsavsättningar med anledning av de tidigare årens negativa resultat. Avsättningarna justerades under 2017 och 2018. 2024 fortsätter pensionsskulden att öka enligt prognos från Skandia. Nedan redovisas förbundets historiska resultat i förhållande till befolkningmängden.

7. Balanskravsresultat

Balanskravet för 2023 har inte uppnåtts. Årets resultat enligt resultaträkningen är -5 536 tkr. Balanskravsresultatet är -5 692 tkr med hänsyn till årets realisationsvinster. Enligt huvudregeln ska balanskravsresultatet återställas inom 3 år vilket medför behov av ett överskott kommande 3 år. Det egna kapitalet uppgår efter 2023 till -2 181 tkr. Underskottet från 2020-2021 behöver återställas genom ett tillskott från medlemmarna. Underskotten från 2022-2023 planeras att återställas med budgeterade överskott 2025-2026.

Balanskravsutredning

	2026-12-31	2025-12-31	2024-12-31	Återstår	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Årets resultat					-5 536	-87	-345	43
Realisationsvinster					-156	-306	0	-93
Realisationsförluster					0	0	0	0
Årets resultat efter justeringar					-5 692	-392	-345	-50
Resultatutjämningsreserv					0	0	0	0
Balanskravsresultat	5 692	392	395	-6 479	-5 692	-392	-345	-50

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Förbundets ekonomiska mål är att:

- Verksamhetsåret ska ha en resultaträkning i balans eller resultera i ett överskott.
- Likviditeten ska inte understiga 2 000 tkr.
- Soliditeten ska inte understiga 5 %.

Utifrån årets resultat uppfyller förbundet endast 1 av 3 mål för god ekonomisk hushållning. Likviditeten är 5 921 tkr vid årets slut och soliditeten -3,6 %. Förbundet kommer under 2024 att fortsätta amortera på lånet till Kommuninvest.

8. Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda 2023-12-31

Befattning	
Förbundsledning	11
Styrkeledare	10
Brandman	35
RIB-anställd (deltidsbrandman)	80
Totalt antal heltidsanställda	56

8.1. Personalkostnader

Den totala lönesumman inklusive personalomkostnader, övertid- och jourersättningar, pensionskostnader samt direktions- och revisionsarvoden är 55 609 tkr. Personalkostnaderna är 73,4 % av de totala verksamhetskostnaderna på 75 702 tkr.

Personalkostnader (tkr)

Inkl soc.avg och löneskatt	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Avvikelse
Arvoden, förtroendevalda	296	342	502	206
Löner, heltid	34 192	30 953	33 838	-354
Lön ej arbetad tid	911	606	364	-548
Timanställda	2 049	1 702	1 505	-544
Övertid	910	1 471	789	-122
Löner, RIB	11 803	11 286	10 435	-1 368
Pensionsutbetalningar	1 299	687	1 101	-198
Avgiftsbestämd ålderspension	2 499	2 171	2 769	270
Nyintjänad pension	900	1 411	-2 739	-3 639
Arbetsmarknadsförs. & förvaltningsavg.	85	59	67	-18
Sänkt arbetsgivaravgift	-125	-218	-2	123
Arbetskläder	399	338	300	-99
Bilersättning	119	124	128	9
Övriga personalkostnader	271	62	162	-109
	55 609	50 994	49 218	-6 390

Löner till RIB personal påverkas av högre löneuppräkningsän budgeterat samt den höga personalomsättningen och behovet av utbildning. Pensionsavsättningar ökar dramatiskt till följd av ränta och inflation.

8.2. Redovisning av sjukfrånvaro

Förbundets mål är att ha en sjukfrånvaro under 2 %. Årets sjukfrånvaro ligger på 2,6 %. Långtidsskador påverkar sjukfrånvaron de senaste åren.

Sjukfrånvaro	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total Sjukfrånvaro	3,6%	2,6%	0,6%	4,1%	3,2%	2,7%	3,0%	2,6%
Frånvaro > 60 dagar	59,4%	71,0%	0	47,5%	24,1%	53,4%	36,3%	28,9%
Kvinnor	6,0%	5,5%	0	28,3%	2,3%	3,2%	2,2%	0,2%
Män	3,4%	2,4%	0,7%	2,6%	3,3%	2,7%	3,0%	2,8%

8.3. Rehabiliteringsåtgärder

Under perioden har erforderliga rehabiliteringsåtgärder genomförts i samråd med Företagshälsovården.

8.4. Mångfald och jämställdhet

Räddningstjänsten ska vara en arbetsplats för alla. Ett ständigt arbete pågår för att attrahera fler kvinnor till yrket som brandman.

9. Förväntad utveckling

I slutet av 2022 kom en överenskommelse om ändringar i den särskilda avtalspensionen för medarbetare inom räddningstjänsten (SAP-R). Uppgårelsen förändrar förutsättningarna för brandmännen och ökar på sikt behovet av omställning för äldre medarbetare.

Reglerna för dygnsvila skärps i de Allmänna Bestämmelserna (AB) som reglerar arbetstid. Bilaga R för räddningstjänstpersonal kommer att omförhandlas under 2024 och kan påverka möjligheten till dygnstjänstgöring.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor har reviderats och MSB har tagit fram föreskrifter för kommunernas handlingsprogram, ledningssystem, myndighetsutövning samt tagit över tillsynen av räddningstjänsten.

Krisberedskap och civilt försvar är aktuella frågor de kommande åren. Räddningstjänsten är en del av kommunernas förmåga att hantera en kris och kan komma att få en utökad roll i detta sammanhang framöver. MSB arbetar med riktlinjer för Räddningstjänst under höjd beredskap och ett nytt system för Civilplikt.

Utbildningsverksamheten kommer att öka de kommande åren. En Web-utbildning för kommunanställda togs i drift 2022. De teoretiska delarna av brandskyddutbildningarna erbjuds nu på distans och fokus för förbundets personal är på de praktiska momenten. En utbildningslokal på övningsfältet krävs bland annat för att kunna utveckla samarbetet med Ledningsregementet.

För att klara framtida rekrytering av RIB-personal måste förbundet och kommunerna hitta tätare samarbeten och möjliggöra arbetsuppgifter utöver beredskap i orter med stor utpendling. Att lyckas rekrytera fler kvinnor till yrket är en nyckel till framgång.

Förbundet behöver fortsätta utveckla arbetet med processororienterad kvalitetsutveckling och hitta relevanta måttal för verksamheten. Det kommer att bli allt viktigare att kunna redovisa vilken effekt olika ekonomiska prioriteringar ger i kommunala verksamheter.

I och med att samverkan med andra räddningstjänster ökar finns också möjligheten till en större förbundsbyggnad. Ett större förbund har lägre kostnader för förbundsgemensamma funktioner. Det lokala inflytandet över organisationen blir däremot mindre, något som har varit politiskt viktigt vid tidigare val.

Ekonomisk redovisning

1. Årets resultat

Resultaträkning (tkr)

	Not	Budget		Utfall 2022	Avvikelse
		Utfall 2023	2023		
Verksamhetens intäkter	2	7 774	6 396	7 448	1 378
Verksamhetens kostnader	3	-75 702	-69 094	-68 985	-6 608
Avskrivningar	4	-4 204	-4 331	-4 054	127
Verksamhetens nettokostnader		-72 132	-67 029	-65 592	-5 103
Ersättning från medlemmar	5	69 900	69 900	66 250	0
Verksamhetens resultat		-2 232	2 871	658	-5 103
Finansiella intäkter	6	352	1	71	352
Finansiella kostnader	7	-3 657	-2 631	-816	-1 025
Resultat efter finansiella poster		-5 536	240	-87	-5 776
		-5 536	240	-87	-5 776

Balansräkning (tkr)

	Not	Utfall	Utfall
		20231231	20221231
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättring annans fastighet	8	958	1 226
Maskiner och inventarier	9	6 803	7 615
Fordon	10	37 767	40 799
Pågående anläggningar	11	1 559	66
Summa anläggningstillgångar		47 087	49 706
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	12	6 978	7 856
Kassa och bank	13	5 921	8 253
Summa omsättningstillgångar		12 899	16 109
Summa tillgångar		59 987	65 815

Eget kapital, avsättningar och skulder

Eget kapital	14		
Eget kapital		3 355	3 442
Årets resultat		-5 536	-87
Summa eget kapital		-2 181	3 355
Avsättningar			
Pensionsavsättningar	15	33 416	29 544
Summa avsättningar		33 416	29 544

Skulder			
Långfristiga skulder	16	17 000	20 000
Kortfristiga skulder	17	11 752	12 915
Summa skulder		28 752	32 915
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		59 987	65 815
Ansvarsförbindelser	18	9 126	7 617

Kassaflödesanalys (tkr)

	Not	Utfall 2023	Utfall 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		-5 536	-87
Justerande poster för kassaflöde	19	7 920	5 851
Verksamhetsnetto		2 384	5 764
Förändring kortfristiga fordringar		878	655
Förändring kortfristiga skulder		-1 164	3 924
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 098	10 343
INVESTERINGAR			
Investeringar netto		-1 586	-3 857
Avyttrade anläggningstillgångar		156	306
Investeringsnetto		-1 430	-3 551
FINANSIERING			
Upplåning		0	0
Amortering		-3 000	-2 000
Finansieringsnetto		-3 000	-2 000
Periodens kassaflöde		-2 332	4 791
Likvida medel vid periodens början		8 253	3 462
Likvida medel vid periodens slut		5 921	8 253
Förändring		-2 332	4 791

2. Driftredovisning

Driftredovisningen visar de samlade kostnaderna per verksamhet.

<u>Verksamhet</u>	<u>Not</u>	<u>Utfall 2023</u>	<u>Utfall 2022</u>	<u>Budget 2023</u>	<u>Avvikelse</u>
Medlemsbidrag	5	69 900	66 250	69 900	0
Avvikelse kalkylerat PO*		-3 855	1 313	45	-3 899
Direktion		-313	-374	-570	257
Förbundsgemensamt		-9 499	-9 413	-9 651	152
Enköping		-22 934	-22 773	-22 560	-374
Enköping D		-4 668	-4 532	-3 849	-819
Fjärdhundra		-4 547	-3 597	-4 330	-217
Veckholm		-3 866	-3 694	-3 577	-289
Räddningsvärn		-61	-50	-95	34
Bålsta		-17 780	-15 830	-17 202	-578
Bålsta D		-972	-1 057	-1 178	205
Örsundsbro		-4 257	-3 935	-3 938	-320
Skokloster		-2 686	-2 220	-2 756	70
		-5 536	87	240	-5 776

För principer se not 1.

* Kalkylerat PO 2023 var 39 % för RIB och 39 % för heltidsanställda.

2.1. Finansiella nyckeltal

Soliditeten definieras som betalningsförmågan på lång sikt. Det finns ingen regel för hur stor soliditeten ska vara utan detta bör vara en jämförelsefaktor mellan räkenskapsåren. Likviditeten definieras som betalningsförmågan på kort sikt och bör inte understiga 100 %.

	<u>Utfall 2023</u>	<u>Utfall 2022</u>	<u>Utfall 2021</u>	<u>Utfall 2020</u>
Likvida medel (tkr)	5 921	8 253	3 462	473
Balanslikviditet (%)	110%	125%	133%	69%
Förändring av eget kapital (tkr)	-5 536	-87	-345	43
Självfinansieringsgrad (%)	10,3%	10,8%	9,5%	8,7%
Soliditet (%)	-3,6%	5,1%	5,6%	6,8%
Soliditet ink pension (%)	52,1%	50,0%	49,9%	51,3%

3. Investeringsredovisning

Investeringsutgifterna för 2023 består av en personbil och motorsprutor till Fjärdhundra och Skokloster (719 tkr). Därutöver har inventarier till Enköping och Bålsta införskaffats samt utrustning till ny RIB-personal.

	<u>Redovisat 2023-12</u>	<u>Budget 2023</u>	<u>Avvikelse</u>
Förbättring fastighet	0	0	0
Inventarier	867	250	617
Fordon	719	1 000	-281
Maskiner	0		0
Pågående investeringar	1 559	0	1 559
Summa	3 145	1 250	1 895
Varav årets utgift	1 586		

För principer se not 1.

4. Noter till resultat- och balansräkningar

Not 1

Redovisningsprinciper

Avsteg från RKR5 har gjorts genom att hyresavtal redovisas som operationell leasing. Redovisningen följer i övrigt fastställda redovisningsprinciper baserade på Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och är oförändrade jämfört med föregående år.

Driftredovisning

Förbundets kostnader och i vissa fall intäkter bokförs med verksamhet utifrån vilken station transaktionen tillhör. Denna uppdelning redovisas som Driftredovisning. Budget fastställs årligen för förbundets olika budgetansvar men varje post i budgeten har också en verksamhet som också sammanställs i Driftredovisningen.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen redovisar årets utgifter tillsammans med kvarvarande utgifter från föregående år som inte blivit aktiverade. Förbundets större investeringsprojekt tenderar att löpa över flera år. Budgeten avser de planerade utgifterna för innevarande år vilket kan medföra avvikelser även om årets investering är inom budgetramen.

Periodisering av kostnader och intäkter har i huvudsak genomförts. Leverantörsfakturor inkomna efter periodslutet, men hänförliga till räkenskapsperioden, har i huvudsak skuldbokförts och belastat periodens redovisning.

Löner intjänade i december men utbetalade i januari har beräknats och belastat räkenskapsåret.

De faktiska sociala avgifterna har bokförts.

Semesterlöneskuld. Under året intjänade men inte uttagna semesterdagar har bokförts som en kortfristig skuld och ingår i verksamhetens kostnader. I bokslutet har förändring till semesterlöneskuld per 31 december bokförts.

Pensionsskuldsoökningen inklusive den särskilda löneskatten har redovisats som en verksamhetskostnad och räntan som en finansiell kostnad.

Skulden för de förmånsbestämda och särskilda avtalspensionerna inklusive den särskilda löneskatten tas upp som en långfristig avsättning i balansräkningen utifrån pensionsprognos.

Skulden för de avgiftsbestämda ålderspensionerna redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Anläggningstillgångarna upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet med avdrag för planerade avskrivningar. Större anläggningar delas upp i komponenter.

Klassificering av anläggningstillgångar. Inventarier och materiel som har en beräknad livslängd över tre år och ett anskaffningsvärde över ett prisbasbelopp redovisas som anläggningstillgång.

Avskrivningar beräknas på anläggningarnas anskaffningsvärden. Avskrivning sker linjärt med lika stora belopp per år under livslängden. Avskrivning påbörjas månaden efter anskaffningsmånaden.

Panter och ansvarsförbindelser. Kommunalförbundet redovisar hyresåtaganden för brandstationer utifrån hyresavtalens löptider som ansvarsförbindelser.

Resultatutjämningsreserv. Från och med 2013 finns en möjlighet att reservera överskott till en resultatutjämningsreserv för att, under vissa omständigheter, senare kunna utnyttja denna. Förbundsdirektionen har ännu inte beslutat att inrätta en sådan resultatutjämningsreserv.

Not 2

Verksamhetens intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Taxor och avgifter	1 163	906
Hyror och arrenden	526	507
Bidrag	476	167
Tjänster	3 636	4 157
Försäljningsintäkter	1 817	1 405
Försäljning av anl.tillgångar	156	306
Summa	7 774	7 448

Not 3

Verksamhetens kostnader	2023-12-31	2022-12-31
Personalkostnader, ink fin kostnad	-51 765	-47 447
Pensionskostnader, ex fin kostnad	-3 844	-3 537
Bidrag	-58	-48
Köp av huvudverksamhet	-1 475	-1 385
Räkenskapsrevision	-174	-165
Köp av övriga tjänster	-3 867	-3 637
Materialkostnader	-2 938	-3 198
Hyror	-9 335	-7 696
Övriga driftkostnader	-2 247	-1 873
Summa	-75 702	-68 985

Not 4

Avskrivningar	2023-12-31	2022-12-31
Maskiner	72	72
Inventarier	832	811
Fordon	3 032	2 909
Förbättringsutgifter på annans fastighet	268	263
	4 204	4 054

Avskrivning sker linjärt baserat på anskaffningsvärdet, påbörjas månaden efter idrifttagande.

Not 5

Ersättning från medlemmar	2023-12-31	2022-12-31
Ersättning från Enköpings kommun	46 800	44 340
Ersättning från Håbo kommun	23 100	21 910
Summa	69 900	66 250

Not 6

Finansiella intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Ränteintäkter likvida medel	311	71
Övriga finansiella intäkter	41	0
Summa	352	71

Not 7

Finansiella kostnader	2023-12-31	2022-12-31
Ränta på långfristig skuld till Kommuninvest AB	639	109
Finansiell kostnad pensionskulld	2 971	691
Övriga finansiella kostnader	46	16
Summa	3 657	816

Not 8

Förbättring annans fastighet	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	5 899	5 806
Årets anskaffningar	0	93
Omklassificeringar	0	0
Utrangeringar/avyttringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 899	5 899
Ingående avskrivningar	-4 673	-4 411
Utrangeringar/avyttringar, omklassificering	0	0
Årets avskrivningar	-268	-263
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 941	-4 673
Bokfört värde	958	1 226

Förväntad nyttjande- och avskrivningstid	Tid [År]
Konstruktioner (Rökövningshus, övningsanläggning)	20
Renovering (Kök, tvättstuga mm)	20
<i>Genomsnittlig avskrivningstid</i>	18

Not 9

Maskiner & inventarier	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	16 941	15 765
Årets anskaffningar	92	1 176
Omklassificeringar	0	0
Utrangeringar/avyttringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	17 034	16 941
Ingående avskrivningar	-9 327	-8 444
Utrangeringar/avyttringar, omklassificering	0	0
Årets avskrivningar	-904	-883
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 231	-9 327
Bokfört värde	6 803	7 615

Förväntad nyttjande- och avskrivningstid	Tid [År]
Maskiner (Gräsklippare, golvvårdsmaskiner, verkstadsmaskiner)	10
Inventarier (Skydds- och sambandsutrustning)	10
Inventarier (Brandmateriel)	15
Inventarier (Möbler och annan inredning)	20
<i>Genomsnittlig avskrivningstid</i>	13

Not 10

Fordon	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	68 992	65 083
Årets anskaffningar	0	3 908
Omklassificeringar	0	0
Utrangeringar/avyttringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	68 992	68 992
Ingående avskrivningar	-28 192	-25 284
Utrangeringar/avyttringar, omklassificering	0	0
Årets avskrivningar	-3 032	-2 909
Utgående ackumulerade avskrivningar	-31 224	-28 192
Bokfört värde	37 767	40 799

Förväntad nyttjande- och avskrivningstid fordon	Tid [År]
Persontransport	15
Pickup	20
Släckbil	20
Tankbil/Lastväxlare	25
Stegbil	25
<i>Genomsnittlig avskrivningstid</i>	18

Not 11

Pågående anläggningar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde:	65	1 386
Årets investeringsutgifter		
Förbättring fastigheter	0	93
Fordon	719	2 675
Maskiner	0	0
Inventarier	867	1 089
Summa	1 586	3 857
Aktiverade anläggningar		
Förbättring fastigheter	0	-93
Fordon	0	-3 908
Maskiner	0	0
Inventarier	-92	-1 176
Summa	-92	-5 178
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 559	65

Not 12

Kortfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	750	976
Momsfordran	816	0
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	2 300	2 809
Övriga fordringar	3 112	4 070
Summa	6 978	7 855

Not 13

Kassa och bank	2023-12-31	2022-12-31
Koncernkonto Nordea	5 922	8 253
Summa	5 922	8 253

Not 14

Eget kapital	2023-12-31	2022-12-31
Ingående eget kapital	3 355	3 442
Periodens resultat	-5 536	-87
Utgående eget kapital	-2 181	3 355
Avstämning eget kapital enligt balanskravet		
Periodens resultat enligt resultaträkning	-5 536	-87
Avgår: realisationsvinster	-156	-306
Periodens justerade resultat	-5 692	-392

Not 15

Pensionsavsättningar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning, pensioner	23 776	22 084
Ingående avsättning, särskild löneskatt	5 768	5 358
Nyintjänad pension	3 116	1 692
Löneskatt på nyintjänad pension	756	410
Pensionsskuld vid årets utgång	33 416	29 544
Pensionsutbetalningar	1 046	552
Löneskatt pensionsutbetalningar	254	134

Not 16

Långfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Skuld till Kommuninvest	17 000	20 000
Upplåningsränta		Stibor +0,03%
Räntebindningstid	3 mån	3 mån
Förfaller 14 milj.		2023-06-01
6 milj.		2023-06-01

Not 17

Kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	3 474	4 313
Upplupna löner	1 340	968
Upplupna semesterlöner	1 975	1 895
Upplupna avgiftsbestämda pensioner	295	1 422
Upplupen löneskatt på pensioner	1 132	1 033
Upplupna arbetsgivaravgifter	2 341	2 139
Personalens källskatt	880	888
Momsskuld	313	312
Skatteskuld	0	0
Förutbetalda intäkter & övr upplupna kostnader	1	-53
Summa	11 752	12 915

Not 18

Ansvarsförbindelser	2023-12-31	2022-12-31
Hysesavtal avseende lokaler inom 1 år	4 630	3 532
Hysesavtal två till fem år	4 457	4 056
Hysesavtal längre än fem år	40	29
Diskontering (hyresperiod och 3 % ränta)		
Summa	9 126	7 617

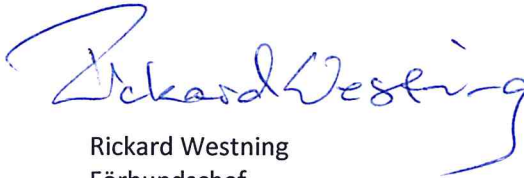
Not 19

Justerande poster mellan resultat och kassaflöde	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivningar som belastat resultatet	4 204	4 054
Förändring pensionsskuld, avsättning	3 872	2 102
Realisationsvinst	-156	-306
Realisationsförlust	0	0
Övriga ej kassaflödespåverkande poster	0	0
Summa	7 920	5 851

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping - Håbo.

Enköping 2024-03-20

Tommy Rosenkvist
Förbundsledningens ordförande

Rickard Westning
Förbundschef

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ENKÖPING-HÅBO
Västra Ringgatan 6
745 31 ENKÖPING
0171 - 47 56 00
www.rtjeh.se

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits av direktionen. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt direktionens uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt förbundets revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2023".

Vi bedömer att direktionen endast delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att direktionen inte har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Förbundet lever inte upp till det lagstadgade balanskravet och har heller inte lyckats återställa tidigare års underskott i enlighet med huvudregeln i kommunallagen.

Vi bedömer att räkenskaperna, inte i alla delar, är rättvisande. Noterade brister framgår av vår redogörelse samt sakkunnig biträdes yttrande avseende årsredovisningen.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll endast delvis har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella målen och endast delvis är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige i respektive medlemskommun, trots noterade brister vilka framgår av vår redogörelse, beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i detta organ.

Bålsta datum som framgår av vår elektroniska signatur

Tony Forsberg

Lars Berglund

Staffan Karlsson

Håkan Sjögren

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

-Revisorernas redogörelse 2023

-Sakkunniga biträdets yttrande avseende årsredovisningen 2023

-Revisionsrapport avseende granskning av målen för god ekonomisk hushållning helår 2023

-Grundläggande granskning 2023

-Sakkunniga biträdets yttrande avseende delårsrapporten 2023

-Revisionsrapport avseende granskning av målen för god ekonomisk hushållning delår 2023

RTJ E-H revisorernas redogörelse 2023.pdf (3 sidor, bifogade nedan)

[Ladda ner](#) 1756AB57A203BC0D064FB4B7802177E6AD2294EABA3E0F60E87DBBA2013CCA64

Deltagare

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ENKÖPING-HÅBO 222000-2410 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-26 09:40:42 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: TONY FORSBERG

Datum

Tony Forsberg

Revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-26 09:39:29 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Håkan Sjögren

Datum

Håkan Sjögren

Revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-26 09:44:46 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: LARS BERGLUND

Datum

Lars Berglund

Revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-26 09:38:51 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: STAFFAN KARLSSON

Datum

Staffan Karlsson

Revisor

Leveranskanal: E-post

Revisionernas redogörelse för år 2023

Syfte

Syftet med revisorernas redogörelse är att på ett överskådligt sätt redovisa genomförda granskningsinsatser under året. Revisorernas redogörelse är ett komplement till revisionsberättelsen.

Den förtroendevalda revisorns uppdrag

Den förtroendevalda revisorns uppdrag regleras i kommunallagens 12 kap. I uppdraget ingår att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom direktionens ansvarsområden i den utsträckning som följer av *God revisionsred.* Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om styrelsens interna kontroll är tillräcklig.

Förtroendevalda revisorer och sakkunniga

Förtroendevalda revisorer för 2023 har varit:

- *Tony Forsberg (ordf)*
- *Lars Berglund*
- *Staffan Karlsson*
- *Håkan Sjögren*

Revisorerna i kommunalförbundet ska, med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och god revisionsred samt revisorernas reglemente. Vi har under året diskuterat aktuella frågor med förbundets tjänstemannaledning samt företrädare för direktionen. Vi har i dessa möten samt i framställd skrivelse framfört att revisionen inte har medel för att genomföra fördjupade granskningar av verksamheten. PwC har biträtt oss i vårt granskningsarbete.

Revisionsinsatser år 2023

Allmänt

Vi har under året genomfört granskningar i enlighet med kommunallagen, fastställd revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Vi har under året diskuterat aktuella frågor med förbundets tjänstemannaledning. PwC har biträtt oss i vårt granskningsarbete.

Inriktning och omfattning

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och en god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen, som innehåller granskningsinsatser inom förvaltnings- och redovisningsrevision. Prioriteringar sker utifrån väsentlighet och risk.

Förvaltningsrevision genomförs i form av verksamhetsinriktade granskningar inom olika väsentliga områden. Granskningsinsatserna syftar till att ge impulser i syfte att uppnå en såväl effektiv som ändamålsenlig verksamhet.

Redovisningsrevisionen genomförs i form av granskning av årsredovisning, delårsrapport, olika redovisningsrutiner etc. Dessa insatser syftar till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll.

Resultat

Årsredovisning 2023

Vårt sakkunniga biträde har granskat förbundets årsbokslut och årsredovisning enligt standard för kommunal räkenskapsrevision. Sakkunniga bitrådets yttrande avseende årsredovisningen, vilken bifogas revisionsberättelsen, är upprättat med följande anmärkningar.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalande med avvikande mening, uttalande med reservation respektive uttalanden

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, på grund av hur betydelsefullt det förhållande som beskrivs i avsnittet *Grund för uttalanden* är, inte upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt RKR 5 och ger inte en rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023. Med reservation för det förhållande som beskrivs i avsnittet *Grund för uttalanden* har årsredovisningens driftredovisning upprättats i enlighet LKBR och RKR 14.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, kassaflödesanalys, investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Förbundet betalar årligen hyra för brandstationerna där verksamheten bedrivs.

Grund för uttalanden

Hyreskostnaderna för lokalerna uppgår årligen till väsentliga belopp. Samtliga av dessa kontrakt ska enligt vår bedömning klassificeras som finansiell leasing. Detta innebär att förbundet i balansräkningen rätteligen ska redovisa den finansiella leasingen som en anläggningstillgång som motsvarar nyttjandevärdet samt en lång- och kortfristig skuld som speglar det åtagande som leasingkontrakten innebär. Felaktigheten låter sig inte kvantifieras med exakthet, men vi kan konstatera att den är väsentlig för balansräkningen i sin helhet.

Av 10 kap. 1 § LKBR framgår att driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Av RKR 14 framgår vidare att driftredovisningen ska utformas så att utfallet kan stämmas av mot fullmäktiges budget. Därutöver framgår även att driftredovisningens budgetposter ska avse senast beslutad budget. Avslutningsvis framgår att driftredovisningen ska, med eller utan justering, summeras i de resultaträkningens poster som rubriceras "Verksamhetens intäkter" och "Verksamhetens kostnader". Vid granskningen har följande noterats. Den budget som presenteras i förbundets driftredovisning går endast att stämma av på ackumulerad nivå och inte post för post. Vidare kan konstateras att uppställningen av driftredovisningen inte möjliggör en avstämning mot resultaträkningens poster "Verksamhetens intäkter" och "Verksamhetens kostnader", vilket medför att driftredovisningen inte i nu nämnda avseenden har upprättats i enlighet med LKBR och RKR 14. Driftredovisningen överensstämmer dock på ackumulerad nivå med årets resultat enligt resultaträkningen.

Granskning har skett, av utfallet avseende direktionens mål för god ekonomisk hushållning, i en särskild rapport som bifogas revisionsberättelsen. Resultatet bedöms, utifrån återrapporteringen i årsredovisningen, som inte förenligt med de finansiella och endast delvis förenligt med de verksamhetsmässiga målen som direktionen fastställt för god ekonomisk hushållning. Förbundsdirektionen gör en egen samlad bedömning av målpuppfyllelsen.

Förbundet lever inte upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Årets resultat efter balanskravsjusteringar och är negativt och uppgå till – 5 692 tkr. Av årsredovisningen framgår att det finns underskott från tidigare år som ska återställas uppgående till -787 tkr. Sammantaget har förbundet ett underskott gentemot balanskravet uppgående till -6 479 tkr. I årsredovisningen lämnas information att underskott hänförligt till åren 2020-2021 (-395 tkr) ska återställas genom tillskott från medlemmarna. Direktionen planerar att underskott från åren 2022-2023 ska återställas genom budgeterade överskott för år 2025-2026.

Efter genomförd granskning gör vi den samlade bedömningen att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten och verksamhetens finansiering. Mot bakgrund av de noteringar som framkommer i sakkunnigs yttrande avseende årsredovisningen bedömer vi inte att årsredovisningen redogör för den ekonomiska ställningen.

Delårsrapport 2023-08-31

I rapportering gjordes följande revisionella bedömning:

- delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lag och god sed.
- Balanskravet bedöms inte uppfyllas utifrån prognosen för helåret 2023. I och med lämnad prognos bedöms heller inte förbundet att lyckas återställa underskottet från 2020 om 50 tkr inom kommunallagens huvudregel.
- det ekonomiska resultatet bedöms inte förenligt med förbundets fastställda mål kring god ekonomisk hushållning utifrån lämnad prognos för helåret 2023. Endast 1 av 3 finansiella mål prognostiserar att uppfyllas.
- det verksamhetsmässiga resultatet för god ekonomisk hushållning i delårsrapporten bedöms vara delvis i linje med målen. Avstämning utifrån årsprognos i delårsrapporten visar dock att verksamhetsmålen prognostiseras att uppfyllas i hög grad.

Den bedömning som vi gjorde enligt ovan dokumenterades i ett utlåtande som överlämnades till direktionen tillsammans med sakkunniga biträdets yttrande avseende delårsrapport samt Rapport avseende mål för god ekonomisk hushållning.

Grundläggande granskning

Enligt fastställd revisionsplan har vi en genomfört en grundläggande granskning avseende om förbundsdirektionens förvaltning under 2023 skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Efter genomförd grundläggande granskning bedömer vi att förbundsdirektionens förvaltning under 2023 endast delvis skett på ett ändamålsenligt sätt, inte skett från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt dock med tillräcklig intern kontroll. I det sakkunniga biträdets rapport, som biläggs revisionsberättelsen, finns en lämnande rekommendation till förbundsdirektionen för att utveckla verksamheten.